

## Промените в Кодекса за застраховане

НЕСЪГЛАСИЕТО ДА БЪДЕ ВЪВЕДЕН ОБЕЗПЕЧИТЕЛЕН  
ФОНД ОБЕДИНИ ХОРАТА ОТ БИЗНЕСА

(Продължава от стр. 4)

Наличието на гаранционен Обезпечителен фонд по застраховки от сферата на общото застраховане поставя въпроса за т. нар. „морален риск“ на застрахователните компании - твърдят специалисти. Моралният риск е понятие от управлението на риска, което се използва и като термин в застраховането в много от развитите страни. Наличието на гаранция, установена от

държавата под формата на Обезпечителен фонд, от една страна, цели да намали ефекта от съществуването на морален риск у някои компании, но, от друга страна, лишавя пазара от неговия естествен регулатор - търсенето и предлагането. В условията на свободен пазар потребителите трябва да имат свободен избор, а основата на свободния избор е информацията.

то е, че има разлика при финансирането на тези фондове в сравнение с аналогичните в САЩ. Североамериканските фондове за защита на застрахованите винаги се създават на база последващо оценяване на щетите, т. е. формират се след съответните съдебни решения в резултат на фалит на дадена компания. В Япония методът е предварителна оценка и независимо от възможността за фалит застрахователят членува в такъв фонд и заплаща съответната такса. Годишните вноски в такъв фонд в Япония не могат да бъдат по-високи от 45 млн. щат. дол. в общото застраховане и около 300 млн. щат. дол. в животозастраховането. И двата вида фондове - в животозастраховането и в общото застраховане - могат да разчитат и на държавни гаранции в Япония. Затова там максималният встъпителен бюджет във фондовете в животозастраховането, които покриват претенции в тази сфера, е 4 млн. щат. дол., а заедно с потенциалната държавна гаранция тази сума може да достигне до 8 млрд. щат. дол. В същото време в Северна Америка средната отговорност на един фонд е около 3 000 щат. дол. на един иск.

В Япония на компенсаторните фондове не е разрешено да осъществяват директно застрахователни плащания и компенсации, а им е позволено да гарантират финансовото действие на застрахованото лице или да създават т. нар. „подпомагач застраховател“, а също така фондовете имат право да изземат портфейла на банкрутиралия застраховател и да започнат сами да го управляват. Фондовете в Япония покриват както исковете от частни лица, от малки фирми, а и от големи корпорации.

**ОКАЗВА СЕ, ЧЕ В ЕВРОПА  
ЛИПСВАТ РЕГУЛАТОРНИ  
ИЗИСКВАНИЯ**

които задължават страните да създават фондове за защита на потребителите на застрахователни услуги.

Това е пропуск на европейския застрахователен пазар, тъй като в пазара за банкови услуги и за ценни книжа вече има специални схеми за гарантиране и защита на потребителите им. Към момента европейското законодателство задължава страните да поддържат само Гаранционен фонд за защита на застрахованите при пътнотранспортни произшествия, като се гарантира само техният интерес. Повечето национални регулаторни органи обаче се опитват да създадат защита на застрахованите

лица в случай на неплатежоспособност на автомобилните застрахователи, въпреки че не са задължени съгласно изискванията на ЕС. В Обединеното кралство съществува гаранционна схема, която гарантира както животозастраховането, така и общото застраховане. В Германия също има фонд за защита на притежателите на полици само в общото застраховане. В Полша и Румъния също има защита за притежателите на полици в общото застраховане. Някои страни като Великобритания, Франция, Германия, Испания, Полша, Финландия и др. са решили да създават общи фондове за защита на застрахованите. Съществуващият в момента Обезпечителен фонд във Великобритания се финансира от застрахователния бранш защото застрахователите по закон са длъжни да внасят определена сума. В момента тя е доста голяма. Схемата покрива всички застрахователни продукти - автомобилно, общо застраховане, животозастраховане. Първите 30 хил. паунда се покриват изцяло (възстановяват се на застрахованите). Над тази сума те получават обезщетение само в определен процент. А след това схемата за получаване на компенсации става още по-сложна. Самият потребител на застраховки също трябва да поеме определен риск над нивото на пълно покритие на претърпените щети и самоучастието е около 10%-20%.

Още от месец декември 2001 г. се работи върху Директива за схемите на застрахователно гарантиране, а в края на 2005 г. с последната проектодиректива се взема решение всички застрахователни компании, занимаващи се със застрахователен бизнес в която и да е страна членка на ЕС, да бъдат упълномощени да извършват дейността си или да получат лиценз само при условие, че се присъединят към съответния национален фонд за защита на застрахованите. Става дума за фондове както за защита на

застрахованите в животозастраховането, така и в общото застраховане.

**В ПОЛША ОТ 1995 Г.  
СТАТИРА ФОНД  
ЗА ЗАЩИТА  
НА ЗАСТРАХОВАНИТЕ  
ЛИЦА**

Това е застрахователен Гаранционен фонд за всички застрахователни компании, извършващи застрахователна дейност на територията на Полша. Става дума за автомобилните застрахователи, които продават „Гражданска отговорност“ на автомобилистите, които на всяко тримесечие внасят своите вноски от порядъка на 1% от брутният премиен приход по тези застраховки. Покритието е както за „Гражданска отговорност“ на автомобила, така и за селскостопански машини, застраховка на селскостопански сгради и застраховка „Живот“. Ако дадена компания изпадне в несъстоятелност, се гарантират вземанията на застрахованите. Намерението на полския фонд е да защитава по-слабите полицедържатели, т. е. само физически лица. От 2004 г. фондът има превантивна функция вследствие негативния опит от някои фалити на полски компании.

Интересна е застрахователната схема за компенсация при неплатежоспособност, тъй като има диференцирано покритие. При задължителната автомобилна „Гражданска отговорност“ и ГО за селскостопански машини съществува 100% призната отговорност (до стойността на гаранционната сума, т. е. 1.5 млн. евро за неимуществени вреди и 300 хил. евро за имуществени вреди за едно събитие). За застраховката на селскостопански сгради признатата отговорност също е 100 на сто (т. е. до размера на застрахователната сума), а за застраховките професионална „Гражданска отговорност“ или застраховки „Живот“ покритието е 50% от признатата отговорност, но не повече от 30 хил. евро на договор.

**СВЕТОВНИЯТ ОПИТ  
НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИТЕ СХЕМИ  
ЗА КОМПЕНСАЦИЯ ПРИ  
НЕПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТ****ПРИЧИНАТА  
ЗА СЪЗДАВАНЕ НА  
ТАКИВА ФОНДОВЕ В САЩ**

е голямата вълна от банкрути на застрахователи в автомобилното застраховане през 60-те години на миналия век.

Схемите за защита са различни в различните щатове. Съществува федерален закон, който описва по какъв начин да бъде компенсирана неплатежоспособността, но съществуват отделни щатски регулации и различни фондове. По различен начин се третира животозастраховането и общото застраховане.

В момента в САЩ има около 100 фонда за защита на застрахованите - около 54 в животозастраховането и останалите в общото застраховане.

Един от основните принципи в САЩ е, че всеки застраховател, преди да получи лиценз за упражняване на дейността, трябва да стане член на съответния щатски обезпечителен фонд. Ако някой застраховател в общото застраховане желае да работи с няколко различни щата в Северна Америка, първо трябва да стане член на фондовете за защита на застрахованите в общото застраховане във всеки един от щатите.

В момента в САЩ има тенденция, която показва, че някои от обезпечителните фондове, особено в животозастраховането, се опитват все по-често да отказват големите искове заради големия брой природни бедствия и нарасналия брой на претенциите на застрахованите, особено когато те са големи корпорации. Понякога подадени искове от физически лица дори са ограничени

от обезпечителните фондове до изплащане на обезщетения в лимит до 250 хил. щат. дол.

**ДОКАТО В ЯПОНИЯ  
ПРЕДИ ГОДИНИ  
ПАЗАРЪТ НЕ ПОЗВОЛЯВА  
ФАЛИТИТЕ  
НА ЗАСТРАХОВАТЕЛИ**

защото финансовото министерство



регулира сериозно тази дейност, впоследствие започва либерализирането на пазара.

През 1996-1998 г. се създават фондове за защита на застрахованите за застраховки „Живот“ и за общото застраховане.

Най-значимата разлика между пазарите в САЩ и Япония е фактът, че в Япония има голям потенциал на въздействие върху защитата на потребителите. Там лично министър-председателят одобрява прехвърлянето на портфейл от един застраховател към друг, пак лично той одобрява лицензирането на животозастрахователните компании. В Япония за всички застрахователни компании - в животозастраховането или в общото застраховане - е задължително да са участници в обезпечителни фондове. Интересно-

**Темата разработи ИЛЕАНА СТОЯНОВА****Санди - недвижими имоти  
предлага**

- покупка, продажба, отдаване и наемане под наем
- отпускане на ипотечни кредити
- управление на недвижим имот
- пренасяне на дома и офиса, почистване

1202 гр. София, ул. „Белоградчик“ №1  
(непосредствено до Централна автогара), ет. 2, офис 3,  
тел: 931 39 66, тел/факс: 931 39 77, 0897/ 87 37 37,  
sandy\_ni@abv.bg, www.sandi.imot.bg

**БЪЛГАРСКИ  
ИМОТИ**

ЗАСТРАХОВАТЕЛНИ КОМПАНИИ

MEMBER OF  
**VIENNA**  
INSURANCE GROUP1408 София  
ул. Балша бл. № 8тел. 02/ 915 8787  
факс 02/ 915 8798e-mail: office@bulgarskiimoti.bg  
http://www.bulgarskiimoti.bg